

**No. 58099\***

---

**Türkiye  
and  
Albania**

**Protocol between the Government of the Republic of Turkey and the Council of Ministers of the Republic of Albania on training and cooperation in the field of military health. Tirana, 24 March 2021**

**Entry into force:** *4 November 2022 by notification, in accordance with article XIV(1)*

**Authentic texts:** *Albanian, English and Turkish*

**Registration with the Secretariat of the United Nations:** *Türkiye, 28 February 2024*

*\*No UNTS volume number has yet been determined for this record. The Text(s) reproduced below, if attached, are the authentic texts of the agreement /action attachment as submitted for registration and publication to the Secretariat. For ease of reference they were sequentially paginated. Translations, if attached, are not final and are provided for information only.*

---

**Türkiye  
et  
Albanie**

**Protocole entre le Gouvernement de la République turque et le Conseil des Ministres de la République d'Albanie sur la formation et la coopération dans le domaine de la santé militaire. Tirana, 24 mars 2021**

**Entrée en vigueur :** *4 novembre 2022 par notification, conformément au paragraphe 1 de l'article XIV*

**Textes authentiques :** *albanais, anglais et turc*

**Enregistrement auprès du Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies :** *Türkiye, 28 février 2024*

*\*Aucun numéro de volume n'a encore été attribué à ce dossier. Les textes disponibles qui sont reproduits ci-dessous sont les textes originaux de l'accord ou de l'action tels que soumis pour enregistrement. Par souci de clarté, leurs pages ont été numérotées. Les traductions qui accompagnent ces textes ne sont pas définitives et sont fournies uniquement à titre d'information.*

[ TEXT IN ALBANIAN – TEXTE EN ALBANAIS ]

**PROTOKOLL NDËRMJET QEVERISË SË REPUBLIKËS SË TURQISË DHE KËSHILLIT TË  
MINISTRAVE TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË PËR TRAJNIMIN DHE BASHKËPUNIMIN NË  
FUSHËN E SHËNDËTËSISË USHTARAKE**

**PREAMBUL**

Qeveria e Republikës së Turqisë dhe Këshilli i Ministrave të Republikës së Shqipërisë (më poshtë referuar individualisht si “Pala” dhe së bashku si “Palët”),

Duke marrë në konsideratë dispozitat e Marrëveshjes së Bashkëpunimit dhe Trajnimit Ushtarak ndërmjet Qeverisë së Republikës së Turqisë dhe Qeverisë së Republikës së Shqipërisë (më poshtë e referuar si “Marrëveshja”), e datës 19 Nëntor 1992,

Me dëshirën për të vendosur bashkëpunim në fushën e shëndetësisë ushtarake,

Kanë rënë dakord si më poshtë:

**NENI I  
QËLLIMI**

Qëllimi i këtij Protokoll është vendosja e kushteve sipas të cilave Palët detyrohen në fushat e specifikuar në Nenin IV brenda përgjegjësisë së autoriteteve kompetente dhe zhvillimi i bashkëpunimit.

**NENI II  
OBJEKTI**

Ky Protokoll mbulon shkëmbimin e personelit, materialeve, pajisjeve, informacionit dhe eksperiencës në fushat e specifikuar në Nenin IV.

**NENI III  
PËRKUFIZIMET**

Termit e përdorur në këtë Protokoll kanë kuptimet e mëposhtme:

1. **“Pala Dërguese”** është Pala që i dërgon personelin, materialet dhe pajisjet Palës Pritëse për qëllimet e këtij Protokoll,
2. **“Pala Pritëse”** është pala që pret personelin, materialet dhe pajisjet e Palës Dërguese në territorin e saj për zbatimin e këtij Protokoll.
3. **“Personeli Mik”** janë anëtarët ushtarakë/civilë ose rezervë të forcave të armatosura që një prej Palëve dërgon në territorin e Palës tjetër për qëllimet e këtij Protokoll.
4. **“Studentët Mik”** janë studentët ushtarakë ose civilë të padiplomuar të forcave të armatosura që një prej Palëve dërgon në territorin e Palës tjetër për qëllimet e këtij Protokoll.
5. **“Të afërm”** janë bashkëshortët/et dhe fëmijët e Personelit Mik për të cilët këta janë përgjegjës për tu kujdesur sipas legjislacionit të tyre përkatës të brendshëm.
6. **“Pacientë”** janë persona ushtarakë/civilë dhe personat e varur të tyre të cilëve Palët nuk mund tu japin trajtim me kapacitetet e tyre dhe që kërkojnë një ekzaminim të përparuar dhe që u jepet mundësia për ekzaminim dhe trajtim në Palën tjetër nëpërmjet korrespondencës së ndërsjellë.
7. **“Institucionet Trajnuese”** janë institucionet trajnuese mjekësore dhe spitalet në Republikën e Turqisë dhe institucionet trajnuese ushtarake mjekësore dhe spitalet në Republikën e Shqipërisë.
8. **“Degë Trajnuese”** janë degët e ndryshme të mjekësisë, stomatologjisë, farmacisë, mjekësisë veterinarë dhe çdo lloj tjetër trajnimi në fushën e mjekësisë.
9. **“Trajnim në Punë”** është trajnimi teorik dhe i aplikuar në pajtim me kurrikulën në institucionet trajnuese të Palës Pritëse.

**NENI IV  
FUSHAT E BASHKËPUNIMIT**

Bashkëpunimi ndërmjet Palëve mbulon fushat e mëposhtme:

1. Arsimimin në fakultetin e mjekësisë,
2. Arsimimin në stomatologji,
3. Arsimimin në farmaci,
4. Arsimimin e lartë profesional mjekësor;
5. Arsimin e lartë të infermierisë,
6. Trajnimin para misionit, kurset e orientuara për misionet dhe trajnimin në punë në fushën e shëndetit,
7. Aktivitetet shkencore si panelet, kongreset, seminarët, simpoziumet etj., në fushën e shëndetit,
8. Projektet e përbashkëta në fushën e shëndetit,
9. Arsimimin me diplomë profesionale, diplomë kolegji, diplomë pas-universitare në fushën e shëndetit, 10. Shkëmbimin e instruktorëve, këshilltarëve, vëzhguesve, personelit ekspert, stafit akademik dhe studentët,
11. Trajtimin e pacientëve,
12. Bashkëpunimin në fushën e logjistikës mjekësore,
13. Vizitat në njësitë, qendrat, spitalet dhe institucionet në fushën e shëndetit,
14. Organizimin e ushtrimeve të përbashkëta në fushën e shëndetit dhe dërgimin e vëzhguesve në këto ushtrime,
15. Shkëmbimi i ndërsjellë i informacionit dhe asistencës në fushën e ngritjes së institucioneve të shëndetit, operimin e tyre dhe dhënien e shërbimit shëndetësor.

**NENI V  
PARIMET E ZBATIMIT DHE BASHKËPUNIMIT**

1. Aktivitetet Trajnuese:
  - a. Personeli Mik dhe Studentët Mik që dërgohen për qëllime trajnimi përzgjidhen nga Palët me marrëveshje dhe në pajtim me legjislacionin dhe mundësitë e Palës Pritëse.
  - b. Periudhat e trajnimit do të përcaktohen në pajtim me legjislacionin e Palës Pritëse.
  - c. Kuotat për sferat e trajnimit përcaktohen çdo vit nëpërmjet bashkërendimit ndërmjet institucioneve të trajnimit të të dy vendeve.
  - d. Personeli Mik dhe Studentët Mik respektojnë parimet e arsimimit, diagnostikimit dhe trajtimit në pajtim me dispozitat e legjislacionit të brendshëm të Palës Pritëse.

e. Gjuha e mësimdhënies do të jetë turqisht/anglisht në Republikën e Turqisë dhe shqip/anglisht në Republikën e Shqipërisë. Trajnimi dhe arsimimi që zgjat më shumë se një vit jepet në turqisht në Republikën e Turqisë dhe në shqip në Republikën e Shqipërisë.

f. Personeli Mik dhe Studentët Mik do të kenë nivelin e përshtatshëm të njohurive të gjuhës së mësimdhënies së Palës Pritëse për të ndjekur mësimin me sukses.

g. Nëse kërkohet, Palët reciprokisht ofrojnë mundësi për mësimin e gjuhës.

h. Gjatë praktikave të diagnostikimit dhe trajnimit, Personelit Mik dhe Studentëve Mik u jepet mundësia me të njëjtat kushte si dhe personeli homolog i Palës Pritëse në praktikën që ata marrin pjesë si një domosdoshmëri e programit trajnues gjatë periudhës së trajnimit. Personi Mik lidh një siguracion për përgjegjësinë profesionale sipas legjislacionit të Palës Pritëse.

i. Personeli Mik dhe Studentët Mik duhet të jenë në gjendjen shëndetësore për të ndjekur me sukses trajnimin e parashikuar. Personeli Mik dhe Studentët Mik i nënshtrohen një trajnimi pas marrjes së një raporti mjekësor në gjuhën turke ose angleze dhe pasi të kenë bërë të gjitha vaksinat e duhura. Në rast se raporti mjekësor dhe/ose raportet e vaksinave nuk sillen ose në raste të jashtëzakonshme, Pala Pritëse i ofron Personelit Mik dhe Studentëve Mik ekzaminimet mjekësore dhe vaksinat e duhura sipas dispozitave të Nenit VII Shërbimet Shëndetësore.

j. Situata e Personelit Mik dhe Studentëve Mik, për të cilët vazhdimi i trajnimit konsiderohet të mos jetë i përshtatshëm për arsye të mos përparimit, mungesës së disiplinës ose shëndetit të dobët trajtohet në kuadrin e legjislacionit të Palës Pritëse. Situata e këtij personeli i njoftohet autoritetit kompetent të Palës Dërguese nga autoriteti kompetent i Palës Pritëse. Në këtë rast, Pala Dërguese tërheq Personelin Mik dhe Studentët Mik pa rimbursuar shpenzimet e bëra për ta.

k. Pala Dërguese mund të tërheqë Personelin Mik dhe Studentët Mik, për të cilët vazhdon trajnimi, pa dhënë asnjë arsye (shpenzimet e bëra për personelin e tërhequr nuk rimbursohen).

l. Pala Pritëse lëshon një certifikatë të përshtatshme për Personelin Mik dhe Studentët Mik, të cilët marrin pjesë në trajnime/kurse dhe i përfundojnë ato me sukses

## 2. Shërbimet e Trajtimit:

a. Pala Pritëse mund të japë çdo vit shërbim trajtimi falas për 100 pacientë të Palës Dërguese brenda objektivit të legjislacionit shëndetësor dhe financiar të Palës Pritëse. Pacientët shqiptarë që përfitojnë nga trajtimi falas në institucionet mjekësore në Turqi janë të renditur më poshtë.

(1) Anëtarë aktivë në detyrë të Forcave të Armatosura të Republikës së Shqipërisë (oficerë, kapterë, dhe ushtarë të specializuar) dhe të afërmit e tyre (bashkëshortë/e, fëmijë, prindër).

(2) Personeli rezervë dhe në pension i Forcave të Armatosura Shqiptare.

(3) Personeli civil që punon në Ministrinë e Mbrojtjes dhe Shtabin e Përgjithshëm të Republikës së Shqipërisë.

b. Pala Dërguese mbulon shpenzimet e udhëtimit vajtje-ardhje për Pacientët të cilëve u jepet shërbim trajtimi falas. Nëse ka avionë korrierë të planifikuar ndërmjet të dy vendeve, Pacientët dhe dy persona shoqërues për secilin mund të përfitojnë nga ky avion korrier falas sipas disponibilitetit. Megjithatë, çdo dëm pasuror dhe jo-pasuror, paaftësi dhe vdekje që mund të shkaktohet si pasojë e faktit që Pacientët dhe shoqëruesit e tyre përdorin avionin korrier, nuk i nënshtrohet kompensimit.

c. Shpenzimet e shërbimit të ekzaminimit dhe trajtimit për Pacientët me dhe pa pagesë përcaktohen sipas legjislacionit të brendshëm të Palës Pritëse.



d. Autoriteti kompetent i Palës Dërguese bën përzgjedhjen e Pacientëve që do të marrin shërbim trajtimi falas dhe autoriteti kompetent i Palës Pritëse i aprovon këta Pacientë.

e. Personeli Mik dhe të afërmit e tyre, të Palës Dërguese, mund të aplikojnë individualisht tek institucionet mjekësore të Palës Pritëse me shpenzimet e tyre brenda objektivit të këtij Protokollit.

f. Pacienti dhe shoqëruesit e tij/saj mund të përfitojnë nga klubet e oficerëve, hotelet ushtarake, marketet ushtarake dhe mensat sipas tarifës së çmimeve që do të përcaktohet nga Pala Pritëse.

g. Pala Dërguese njofton paraprakisht Palën Pritëse për Pacientët pa pagesë që kërkojnë transferim nëpërmjet ambulancës për shkak të domosdoshmërisë së gjendjes mjekësore. Pala Pritëse i transporton Pacientët falas nga aeroporti për në spital me ambulancë në pajtim me legjislacionin e kujdesit shëndetësor dhe financiar të Palës Pritëse.

h. Pacientët që kërkojnë transplant indesh ose organesh marrin trajtim me kusht që ata të shoqërohen nga dhuruesi i tyre. Nga kuota e trajtimit falas prej 100 Pacientësh, 3 Pacientëve në total mund tu bëhet transplant mëlçie, veshke ose palce. Numri i dhuruesve zbritet nga kuota e 100 Pacientëve që i nënshtrohet trajtimit falas çdo vit.

i. Nga kuota e trajtimit falas prej 100 Pacientësh, 2 Pacientëve mund tu bëhet vendosje proteze.

j. Pala Dërguese përmbush nevojat për një përkthyes për Pacientët.

#### NENI VI

#### AUTORITETET KOMPETENTE DHE PLANI I ZBATIMIT

1. Autoritetet Kompetente për zbatimin e këtij Protokollit janë:

a. Në emër të Qeverisë së Republikës së Turqisë: Shtabi i Përgjithshëm i FA të Republikës së Turqisë,

b. Në emër të Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë: Ministria e Mbrojtjes e Republikës së Shqipërisë.

2. Autoritetet Kompetente të Palëve përgatisin Planin Vjetor të Zbatimit në lidhje me aktivitetet e përbashkëta për zbatimin e këtij Protokollit. Plani i Zbatimit në lidhje me aktivitetet e përbashkëta mbulon emrin dhe objektin e aktiviteteve që do të zhvillohen, tipin e tyre, kohën dhe vendin, institucionet zbatuese, çështjet financiare dhe hollësi të tjera.

3. Bashkëpunimi bëhet në bazë të reciprocitetit duke pasur parasysh interesat dhe nevojat e ndërsjella të Palëve.

4. Materialet, informacioni teknik dhe dokumentet që Palët i japin njëra-tjetrës ose prodhojnë së bashku për shkak të këtij Protokollit nuk i transferohen një vendi të tretë pa pëlqimin paraprak të Palëve.

5. Bashkëpunimi ndërmjet Palëve forcohet nëpërmjet kërkimeve shkencore të përbashkëta, pjesëmarrjen në ekspozita dhe simpoziume në fushat e mjekësisë dhe teknologjisë mjekësore si dhe vizitave të ndërsjella në të gjitha nivelet.

#### NENI VII

#### SHËRBIMET MJEKËSORE

1. Personeli Mik dhe Studentet Mik duhet të jenë në gjendje të mirë shëndetësore për të kryer çdo aktivitet sipas këtij Protokollit. Pala Pritëse mund të kërkojë një raport mjekësor që certifikon që ata janë në gjendje të mirë nga pikëpamja shëndetësore.

2. Shpenzimet e shërbimeve të ekzaminimit dhe trajtimit të Studentëve Mik mbulojnë sipas legjislacionit të Palës Pritëse. Pala Pritëse mbulon shumat e sigurimeve shëndetësore ose shpenzimet shëndetësore të Studentëve Mik.

3. Pala Pritëse ofron falas shërbimet mjekësore të emergjencës dhe shërbimet emergjente të kujdesit dentar për Personelin Mik dhe të afërmit e tyre. Shpenzimet e ekzaminimit dhe trajtimit mjekësor, përveç shërbimeve mjekësore të emergjencës dhe kujdesit dentar emergjent të Personelit Mik dhe të afërmeve të tyre mbulohen nga një siguracion shëndetësor që blihet në pajtim me legjislacionin e brendshëm të Palës Pritëse.

4. Pala Pritëse mund të ofrojë falas ose përkundrejt pagesës shumat e sigurimeve ose të gjitha shpenzimet e shërbimit të trajtimit të Personelit Mik dhe të afërmeve të tyre. Nëse Pala Pritëse vendos t'i ofrojë ato përkundrejt pagesës, shumat e sigurimeve ose të gjitha shpenzimet e shërbimit të trajtimit të Personelit të Mik ose Personave të varur të tyre mbulohen nga Pala Dërguese ose Personeli Mik.

## NENI VIII ÇËSHTJET FINANCIARE

Të drejtat financiare dhe të punonjësve të Personelit Mik dhe Studentëve Mik që jepen për të zhvilluar aktivitetet e bashkëpunimit brenda objektit të këtij Protokollit jepen nga Palët si më poshtë:

1. Pala Pritëse vendos nëse aktivitetet zhvillohen përkundrejt pagesës, falas ose sipas tarifave faktike/të reduktuara.

2. Pala Dërguese mbulon të gjitha shpenzimet e transportit për në dhe nga Pala Pritëse për Personelin e Mik dhe të afërmit e tyre, si dhe Studentët Mik.

3. Sipas rastit, Personeli Mik dhe të afërmit e tyre, si dhe Studentët Mik të Shtetit Dërgues mund të përdorin mjetet ushtarake ajrore/tokësore të transportit falas, me kusht që të merret leja nga autoritetet kompetente të Palëve. Procedurat në lidhje me përdorimin e këtyre mjeteve të transportit vendosen në pajtim me rregulloret përkatëse të Palëve.

4. Në rast se Pala Pritëse vendos që aktivitetet do të zhvillohen falas, Pala Pritëse përbush nevojat e mëposhtme për Personelin Mik dhe Studentët Mik në pajtim me kushtet dhe procedurat e saj. Pala Dërguese mbulon zërat që nuk janë përmendur më poshtë.

a. Për Personelin Mik:

(1) Pagën mujore,

(2) Shpenzimet e trajnimit-arsimimit,

(3) Pagë shtesë për mjekët që marrin trajnim të specializuar (Të gjithë Personelit Mik, i cili ka marrë trajnim të specializuar dhe ka qenë në detyrë qysh nga 2 janari 2014 sipas legjislacionit të brendshëm të Palës Pritëse, por që nuk ka marrë pagë shtesë, i paguhet kjo pagë, edhe nëse arsimimi i tyre ka përfunduar.),

(4) Uniformën.

b. Për Studentët Mik:

(1) Akomodimin dhe qëndrimin gjatë periudhës së trajnimit,

(2) Dietën ditore,

(3) Pagat e paguara për studentët e vitit të 6 të Fakultetit të Mjekësisë gjatë trajnimit në stazh,

(4) Shpenzimet e trajnimit-arsimimit,

(5) Uniformën.

5. Në rast se Pala Pritëse vendos që aktivitetet do të zhvillohen përkundrejt pagesës, Pala Pritëse bën të ditura shpenzimet e trajnimit dhe arsimimit. Pala Dërguese paguan në dollarë amerikanë në llogarinë përkatëse bankare të Palës Pritëse brenda 30 ditëve pas përfundimit të çdo periudhe arsimimi.

6. Pala Pritëse përmbush kërkesat e mëposhtme pavarësisht nëse trajnimi është me pagesë apo falas:
  - a. Materialet për eksperimentet, laboratorin dhe kurset, mjetet teknike ose materiale të tjera dhe veglat e nevojshme për trajnimin,
  - b. Aksesin tek bibliotekat, gjimnazet ose vendet e tjera të nevojshme për trajnim,
  - c. Udhëtimet e brendshme për qëllimet e trajnimit dhe aktivitetit shkencor të aprovuara nga institucioni i trajnimit në pajtim me legjislacionin e brendshëm të Palës Pritëse dhe shpenzimet e këtyre udhëtimeve.

#### **NENI IX ÇËSHTJET ADMINISTRATIVE**

1. Personeli Mik dhe Personat e varur të tyre si dhe Studentët e Ardhur nuk kanë asnjë privilegj dhe imunitet diplomatik.
2. Përveç kur bihet dakord ndryshe nga Palët, Pala Pritëse nuk i cakton Personelit Mik dhe Studentëve Mik detyra të ndryshme nga ato të specifikuar në këtë Protokoll ose marrëveshjet dhe ujdite pasuese.
3. Personeli Mik dhe Studentët Mik u nënshtrohen masave administrative të zbatuara për personelin homolog të Palës Pritëse.
4. Personeli Mik dhe Studentët Mik kanë të drejtën të veshin uniformat e tyre kombëtare, përveç kur është rënë dakord ndryshe në memorandumet mirëkuptimi, protokolle dhe masa teknike që duhet të nënshkruhen në kuadrin e këtij Protokollit. Pala Pritëse ofron pajisjet e nevojshme për përmbushjen e çdo aktiviteti gjatë misionit.
5. I gjithë Personeli Mik dhe të afërmit e tyre përfitojnë nga klubet e oficerëve dhe mensat ushtarake brenda kuadrin të legjislacionit të Palës Pritëse.
6. Në rastin e vdekjes së një anëtarit të Personelit Mik, të afërmi të tyre, Studenti Mik dhe Pacienti, Pala Pritëse njofton Palën Dërguese në lidhje me situatën dhe ofron të gjitha llojet e ndihmës për të transportuar të vdekurin në aeroportin më të afërt ndërkombëtar në vendin e tij dhe merr përsipër të paguajë shpenzimet përkatëse. Pas këtij momenti, transporti i të vdekurit është përgjegjësi e Palës Dërguese. Pala Pritëse merr të gjitha masat e nevojshme, duke përfshirë mbrojtjen sanitare deri në transportimin e të vdekurit.
7. Personeli Mik dhe Studentët Mik do të shmangin aktivitetet që mund të dëmtojnë mjedisin; ata i kushtojnë vëmendje të posaçme parandalimit të ndotjes së mjedisit dhe respektojnë marrëveshjet përkatëse të Palës Pritëse.

#### **NENI X ÇËSHTJET E TJERA**

Për çështjet që nuk janë specifikuar në këtë Protokoll, zbatohen dispozitat e Marrëveshjes. Në rast se dispozitat e specifikuar në këtë Protokoll bien në kundërshtim me dispozitat e Marrëveshjes, zbatohen dispozitat e Protokollit.

#### **NENI XI ZGJIDHJA E MOSMARRËVESHJEVE**

1. Çdo mosmarrëveshje që lind nga zbatimi ose interpretimi i këtij Protokollit zgjidhet nëpërmjet bisedimeve dhe konsultimeve ndërmjet Palëve.

2. Nëse mosmarrëveshja nuk zgjidhet brenda 60 (gjashtëdhjetë) ditëve, çështja trajtohet nga Palët dhe fillojnë bisedimet brenda 30 (tridhjetë) ditëve. Nëse nuk përftohet asnjë rezultat brenda 60 (gjashtëdhjetë) ditëve, secila Palë mund ta prishë këtë Protokoll me një afat njoftimi paraprak me shkrim prej 90 (nëntëdhjetë) ditësh.

## **NENI XII AMENDIMET**

Secila Palë mund të propozojë, me njoftim me shkrim, amendime për këtë Protokoll, nëse është e nevojshme. Bisedimet fillojnë 30 (tridhjetë) ditë pas njoftimit me shkrim. Nëse nuk përftohet asnjë rezultat brenda 60 (gjashtëdhjetë) ditëve pas njoftimit, secila Palë mund ta prishë këtë Protokoll me një afat njoftimi paraprak me shkrim prej 90 (nëntëdhjetë) ditësh. Ndryshimet e dakortësuara hyjnë në fuqi në pajtim me dispozitat e parashikuara në Nenin XIV.

## **NENI XIII KOHËZGJATJA DHE PËRFUNDIMI**

1. Kohëzgjatja e këtij Protokollit është 5 (pesë) vjet nga data e hyrjes së tij në fuqi, me kusht që "Marrëveshja" të jetë në fuqi. Në rast se "Marrëveshja" prishet, ky Protokoll prishet automatikisht.

2. Përveç kur Palët kërkojnë me shkrim prishen e këtij Protokollit 90 (nëntëdhjetë) ditë para përfundimit së tij, kohëzgjatja e këtij Protokollit pranohet automatikisht të jetë zgjatur për një periudhë një-vjeçare çdo herë.

3. Nëse një Palë vjen në përfundimin që Pala tjetër nuk respekton ose nuk mund të respektojë dispozitat e këtij Protokollit, ajo mund të propozojë, me njoftim me shkrim, zhvillimin e bisedimeve. Bisedimet fillojnë jo më vonë se 30 (tridhjetë) ditë pas njoftimit me shkrim. Nëse nuk arrihet asnjë rezultat brenda 60 (gjashtëdhjetë) ditëve në vazhdim, secila Palë mund ta prishë këtë Protokoll me një njoftim paraprak me shkrim prej 90 (nëntëdhjetë) ditësh.

4. Prishja e këtij Protokollit nuk cenon aktivitetet e trajnimit dhe shërbimet e trajtimit të papërfunduara.

## **NENI XIV RATIFIKIMI, HYRJA NË FUQI DHE REVOKIMI**

1. Ky Protokoll hyn në fuqi në datën e marrjes së njoftimit të fundit nëpërmjet kanaleve diplomatike nëpërmjet të cilit Palët njoftojnë njëra-tjetrën për përbushjen e të gjitha procedurave të brendshme të nevojshme për hyrjen në fuqi të këtij Protokollit.

2. Me hyrjen në fuqi të këtij Protokollit, revokohen sa më poshtë:

a. "Protokollit ndërmjet Qeverisë së Republikës së Turqisë dhe Qeverisë së Republikës së Shqipërisë për Bashkëpunimin në Trajnimin e Personelit Mjekësor të Forcave të Armatosura", të datës 8 mars 1994,

b. "Protokollit shtesë i Protokollit ndërmjet Qeverisë së Republikës së Turqisë dhe Qeverisë së Republikës së Shqipërisë për Bashkëpunimin në Trajnimin në fushën e Personelit të Kujdesit Shëndetësor në Fushën Ushtarake të datës 8 mars 1994", i datës 19 qershor 2001, dhe,

c. "Amendamenti Nr. 3 i Protokollit ndërmjet Shtabit të Përgjithshëm Turk të Republikës së Turqisë dhe Qeverisë së Republikës së Shqipërisë mbi Trajnimin dhe Bashkëpunimin e Korpusit Mjekësor", i datës 30 maj 2008.

3. Revokimi i Protokolleve të sipër-përmendur nuk cenon aktivitetet e trajnimit dhe trajtimet në vazhdim. Aktivitetet e trajnimit dhe trajtimet në vazhdim vijojnë sipas këtij Protokollit.

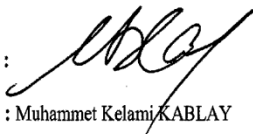
Ky Protokoll nënshkruhet në ~~Tiranë~~ ~~me 24.03.2011~~ në dy kopje origjinale në gjuhët turke, shqipe dhe angleze, ku të gjithë tekstet janë njëloj autentike. Në rastin e mosmarrëveshjes në interpretim, mbizotëron teksti në anglisht.

Ky Protokoll, është nënshkruar në praninë e personave të poshtëshënuar, të cilët janë autorizuar për këtë nënshkrim nga qeveritë respektive.

**NË EMËR TË QEVERISË SË  
REPUBLIKËS SË TURQISË**

**NË EMËR TË KËSHILLIT TË  
MINISTRAVE TË REPUBLIKËS SË  
SHQIPËRISË**

NËNSHKRIMI :

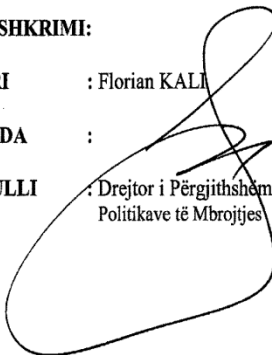


**EMRI** : Muhammet Kelami KABLAY

**GRADA** : Kolonel

**TITULLI** : Atashe Ushtarak i Republikës  
së Turqisë në Tiranë

NËNSHKRIMI:



**EMRI** : Florian KALLI

**GRADA** :

**TITULLI** : Drejtor i Përgjithshëm i  
Politikave të Mbrojtjes

[ TEXT IN ENGLISH – TEXTE EN ANGLAIS ]

**PROTOCOL BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY AND THE  
COUNCIL OF MINISTERS OF THE REPUBLIC OF ALBANIA ON TRAINING AND  
COOPERATION IN THE FIELD OF MILITARY HEALTH**

**PREAMBLE**

The Government of the Republic of Turkey and the Council of Ministers of the Republic of Albania (hereinafter referred to individually as the “Party” and jointly as the “Parties”),

Considering provisions of the Agreement Between the Government of the Republic of Turkey and the Government of the Republic of Albania on Training in the Military Fields” (hereinafter referred to as the “Agreement”) dated November 19, 1992,

Desiring to establish cooperation in the field of military health,

Have agreed as follows:

**ARTICLE I  
PURPOSE**

The purpose of this Protocol is to establish the terms to which the Parties will be subject to in the fields specified in Article IV within the responsibility of the competent authorities and develop cooperation.

**ARTICLE II  
SCOPE**

This Protocol covers the exchange of personnel, material, equipment, information and experience in the fields specified in Article IV.

**ARTICLE III  
DEFINITIONS**

The terms used in this Protocol shall have the following meanings:

1. **“Sending Party”** means the Party that sends personnel, material and equipment to the Receiving Party for the purposes of this Protocol.
2. **“Receiving Party”** means the Party that hosts the personnel, material and equipment of the Sending Party in its territory for the implementation of this Protocol.
3. **“Guest Personnel”** means the military/civilian or reserve members of the armed forces that one of the Parties sends to the other Party’s territory for the purposes of this Protocol.
4. **“Guest Students”** means the military or civilian undergraduate students of the armed forces that one of the Parties sends to the other Party’s territory for the purposes of this Protocol.
5. **“Dependents”** means spouses and children of the Guest Personnel for whom they are responsible for looking after under their respective national legislation.
6. **“Patients”** means the military/civilian persons and their dependents that the Parties cannot provide treatment within their capabilities or who require advanced examination and who are provided with the opportunity for examination and treatment in the other Party through mutual correspondence.
7. **“Training Institutions”** means the medical training institutions and hospitals in the Republic of Turkey and military medical training institutions and hospitals in the Republic of Albania.
8. **“Training Branches”** means the various branches of medicine, dentistry, pharmacy, veterinary medicine and any other types of training in the field of health.
9. **“On-the-Job Training”** means theoretical and applied training in accordance with the curriculum in the training institutions of the Receiving Party.

**ARTICLE IV  
FIELDS OF COOPERATION**

Cooperation between the Parties shall cover the following fields:

1. Medical faculty education,
2. Dentistry education,
3. Pharmacy education,
4. Medical vocational higher-education,
5. Nursing higher-education,
6. Associate's degree, undergraduate degree and postgraduate-degree education in the field of health,
7. Training prior to the mission, mission-oriented courses and on-the-job training in the field of health,
8. Scientific activities such as panels, congresses, seminars, symposiums, etc. in the field of health,
9. Joint projects in the field of health,
10. Exchange of instructors, advisors, observers, expert personnel, academic staff and student,
11. Patient treatment,
12. Cooperation in the field of medical logistics,
13. Visits to units, headquarters, hospitals and institutions in the field of health,
14. Organizing joint exercises in the field of health and sending observers to these exercises,
15. Mutual exchange of information and assistance in the field of establishment of health institutions, their operation and provision of health service.

**ARTICLE V  
PRINCIPLES OF IMPLEMENTATION AND COOPERATION**

1. Training Activities:
  - a. The Guest Personnel and the Guest Students to be sent for the purpose of training shall be selected by the Parties upon agreement and in accordance with the legislation and the capabilities of the Receiving Party.
  - b. Training periods shall be determined in accordance with the legislation of the Receiving Party.
  - c. Quotas for training fields shall be determined annually through coordination between the training institutions of both countries.
  - d. The Guest Personnel and the Guest Students shall comply with the education, diagnosis and treatment principles in accordance with the provisions of the national legislation of the Receiving Party.

e. Language of education shall be Turkish/English in the Republic of Turkey and Albanian/English in the Republic of Albania. Training and education lasting more than a year shall be provided in Turkish in the Republic of Turkey and in Albanian in the Republic of Albania.

f. The Guest Personnel and the Guest Students shall have an adequate level of knowledge of the language of education of the Receiving Party so as to follow the education successfully.

g. If required, the Parties shall mutually offer language learning opportunities.

h. During the diagnosis and treatment practices, the Guest Personnel and the Guest Students shall be given responsibility on the same conditions as the equivalent personnel of the Receiving Party in the practices they participate in as a necessity of the training program during the training period. The Guest Personnel shall obtain professional liability insurance according to the legislation of the Receiving Party.

i. The Guest Personnel and the Guest Students shall have health conditions to a degree allowing them to successfully follow the projected training. The Guest Personnel and the Guest Students shall undergo training after having received a medical report in Turkish or English languages and having been vaccinated all necessary ones. In case the medical report and/or vaccine reports have not been brought or at a push, the Receiving Party shall provide the Guest Personnel and the Guest Students with necessary medical examination and vaccines according to the provisions of Article VII Health Services.

j. The situation of the Guest Personnel and the Guest Students for whom the continuation of training is deemed not to be proper for reasons of lack of success, indiscipline or poor health shall be handled within the framework of the legislation of the Receiving Party. The situation of such personnel shall be notified to the competent authority of the Sending Party by the competent authority of the Receiving Party. In this case, the Sending Party shall withdraw them without reimbursing the expenditures incurred for the Guest Personnel and the Guest Students removed.

k. The Sending Party may withdraw the Guest Personnel and the Guest Students, whose training continues, without providing any reason (the expenditures incurred for the personnel withdrawn shall not be reimbursed).

l. The Receiving Party shall give an appropriate certificate to the Guest Personnel and the Guest Students participating and proving to be successful in the training/course activities.

## 2. Treatment Services:

a. The Receiving Party may provide 100 Patients of the Sending Party with free treatment service every year within the scope of national health and financial legislation of the Receiving Party. The Albanian Patients who will benefit from free treatment in medical institutions in Turkey are listed below.

(1) Active duty members of the Armed Forces of the Republic of Albania (officers, noncommissioned officers and specialized soldiers) and their dependents (spouse, children and parents).

(2) Reserved and retired personnel of the Albanian Armed Forces.

(3) Civilian personnel working in the Ministry of Defense and the General Staff of the Republic of Albania.

b. The Sending Party shall bear the round-trip costs for the Patients who will be provided with free treatment service. If there is planned courier aircraft between the two countries, the Patients and two accompanying persons for each may benefit from these courier aircraft free of charge subject to the availability. However, any pecuniary and intangible damage, disability and death which may occur as a result of the fact that the Patients and their companions use the courier aircraft, no compensation shall be demanded.

c. The examination and treatment service costs for the paid and unpaid Patients shall be determined according to the national legislation of the Receiving Party.



d. The competent authority of the Sending Party shall make the selection of the Patients who will be provided with free treatment service and the competent authority of the Receiving Party shall approve these Patients.

e. The Guest Personnel and their Dependents of the Sending Party may individually apply to medical institutions of the Receiving Party at their own expense within the scope of this Protocol.

f. The Patient and his/her companions may benefit from the officers' clubs, guesthouses, canteens and mess halls of the Receiving Party according to the price tariff that will be determined by the Receiving Party.

g. The Sending Party shall notify to the Receiving Party the unpaid Patients who require transfer via ambulance because of medical necessity in advance. The Receiving Party shall transfer the Patients free of charge from airport to the hospital via ambulance within national health and financial legislation of the Receiving Party.

h. The patients who require transplant and graft shall be given treatment provided that they are accompanied by their donor. Among the annual free treatment quota of 100 Patients, 3 Patients in total may be provided with liver, kidney or marrow transplant. Number of donors are deducted from the quota of 100 Patients that are subject to free treatment annually.

i. Among the annual free treatment quota of 100 Patients, 2 Patients may be provided with prosthesis placement.

j. The Sending Party shall meet the Patients' need for an interpreter.

#### **ARTICLE VI COMPETENT AUTHORITIES AND IMPLEMENTATION PLAN**

1. The Competent Authorities for the implementation of this Protocol are;

a. On behalf of the Government of the Republic of Turkey: the Ministry of National Defence of the Republic of Turkey,

b. On behalf of the Council of Ministers of the Republic of Albania: the Ministry of Defence of the Republic of Albania.

2. The Competent Authorities of the Parties shall prepare an Annual Implementation Plan regarding joint activities for the implementation of this Protocol. The Implementation Plan regarding joint activities shall cover the name and scope of the activities to be conducted, their type, time and place, the implementing institutions, financial matters and other details.

3. The cooperation shall be made on the basis of reciprocity considering the mutual interests and needs of the Parties.

4. Materials, technical information and documents that the Parties will deliver to each other or jointly produce under this Protocol shall not be transferred to a third country without prior mutual consent of the Parties.

5. The cooperation between the Parties shall be strengthened through joint scientific researches, participation in exhibitions and symposiums in the fields of medicine and medical technology as well as mutual visits at all levels.

#### **ARTICLE VII HEALTH SERVICES**

1. The Guest Personnel and the Guest Students shall be in good health condition to perform any activity under this Protocol. The Receiving Party may request a medical report certifying that they are medically in good condition.

2. The costs of the examination and treatment services of the Guest Students shall be covered according to the national legislation of the Receiving Party. The Receiving Party shall cover the health insurance premiums or health expenses of the Guest Students.

3. The Receiving Party shall provide free of charge the emergency medical services and urgent dental care services of the Guest Personnel and their Dependents. The expenses of the medical examination and treatment, except for emergency medical services and urgent dental care of the Guest Personnel and their Dependents shall be covered by a health insurance to be bought according to the national legislation of the Receiving Party.

4. The Receiving Party may provide free of charge or in return for payment the insurance premiums or all treatment service costs of the Guest Personnel and their Dependents. If the Receiving Party decides to provide them in return for payment, the insurance premiums or all treatment service costs of the Guest Personnel and their Dependents shall be covered by the Sending Party or the Guest Personnel.

#### **ARTICLE VIII FINANCIAL MATTERS**

The financial and employee rights of the Guest Personnel and the Guest Students assigned in order to conduct cooperation activities within the scope of this Protocol shall be granted by the Parties as follows.

1. The Receiving Party shall decide whether the activities are conducted in return for payment, free of charge or at current/reduced charges.

2. The Sending Party shall cover the costs of transportation to and from the Receiving Party of the Guest Personnel and their Dependents as well as the Guest Students.

3. If possible, the Guest Personnel and their Dependents as well as the Guest Students of the Sending Party may use military air/land means of transportation free of charge provided that the permission from the competent authorities of the Parties is obtained. The procedures regarding the use of those means of transportation shall be established in accordance with the respective regulations of the Parties.

4. In case the Receiving Party decides that the activities will be conducted free of charge, the Receiving Party shall meet the following needs of the Guest Personnel and the Guest Students in accordance with its own terms and procedures. The Sending Party shall cover the items which are not stated below.

a. For the Guest Personnel;

(1) Monthly salary,

(2) Training-education costs,

(3) Shift pay for doctors receiving speciality training (All Guest Personnel who received speciality training and have been on duty since January 02, 2014 according to the national legislation of the Receiving Party but did not receive any shift pay shall be paid this wage even if their education is finished),

(4) Uniform.

b. For the Guest Students;

(1) Board and lodging during the training period,

(2) Daily allowance,

(3) Wages paid to the 6<sup>th</sup>-class students of the Medical Faculty during the internship training,

(4) Training-education costs,

(5) Uniform.

5. In case the Receiving Party decides that the activities will be conducted in return for payment, the Receiving Party shall notify the training and education costs, the Sending Party shall pay in U.S. dollar to the relevant bank account of the Receiving Party within 30 days following the end of each education period.

6. The Receiving Party shall meet the following requirements regardless of whether training is in return for payment or free of charge:

- a. Material for experiments, laboratory and courses, technical tools and other materials and tools necessary for training,
- b. Access to the libraries, reading rooms, gymnasiums and other places necessary for training,
- c. Domestic trips for the purposes of training and scientific activity approved by the training institution in accordance with national legislation of the Receiving Party and the costs of these trips.

#### **ARTICLE IX ADMINISTRATIVE MATTERS**

1. The Guest Personnel and their Dependents as well as the Guest Students shall not have any diplomatic privileges and immunities.
2. Unless otherwise agreed by the Parties, the Receiving Party shall not assign the Guest Personnel and the Guest Students the tasks other than those specified in this Protocol or subsequent agreements and arrangements.
3. The Guest Personnel and the Guest Students shall subject to the administrative arrangements applied to the equivalent personnel of the Receiving Party.
4. The Guest Personnel of the Sending Party shall have the right to wear their national uniforms unless otherwise agreed through other memoranda of understandings, protocols and technical arrangements to be signed within the framework of this Protocol. The Receiving Party shall provide the equipment necessary for the performance of an activity during the mission.
5. All Guest Personnel and their Dependents may benefit from officers' clubs and military canteens within the framework of the Receiving Party's legislation.
6. In case of the death of any of the Guest Personnel, their Dependents, the Guest Students and the Patients, the Receiving Party shall inform the Sending Party of the situation and provide all kinds of facilities to transfer the deceased to the nearest international airport in its country and undertake to pay the related costs. After this point, the transport of the deceased shall be the responsibility of the Sending Party. Receiving Party shall take the necessary measures, including sanitary protection until the transfer of the deceased.
7. The Guest Personnel and the Guest Students shall refrain from the activities which may harm the environment, they shall give greatest attention to the prevention of the environmental pollution and comply with the related arrangements of the Receiving Party.

#### **ARTICLE X OTHER MATTERS**

For the matters not specified in this Protocol, the provisions of the Agreement shall apply. In the event that the provisions specified in this Protocol contradict with the provisions of the Agreement, the provisions of the Protocol shall apply.

#### **ARTICLE XI SETTLEMENT OF DISPUTES**

1. Any dispute arising from the implementation or interpretation of this Protocol shall be settled through negotiations and consultations between the Parties.

2. If the dispute is not settled within 60 (sixty) days, the matter shall be handled by the Parties and negotiations shall start within 30 (thirty) days. If no result is obtained within the following 60 (sixty) days, either Party may terminate this Protocol with a 90 (ninety)-day prior written notice.

**ARTICLE XII  
AMENDMENT**

Each of the Parties may propose, by a written notice, the amendment of this Protocol, when necessary. Negotiations shall start within 30 (thirty) days after the written notice. If no result is obtained within the 60 (sixty) days after the notice, either Party may terminate this Protocol with a 90 (ninety) day prior written notice. Amendments agreed upon shall enter into force in accordance with the provision laid down in Article XIV.

**ARTICLE XIII  
DURATION AND TERMINATION**

1. The duration of this Protocol is 5 (five) years from the date of its entry into force provided that the "Agreement" is in effect. In case the "Agreement" terminates, this Protocol shall automatically terminate.
2. Unless the Parties request in writing the termination of this Protocol 90 (ninety) days prior to its expiry, the duration of this Protocol shall be accepted to be automatically extended for one-year period each time.
3. If either Party comes to the conclusion that the other Party does not or cannot comply with the provisions of this Protocol, it may propose, by a written notice, to hold negotiations. The negotiations shall start within 30 (thirty) days at the latest after the written notice. If no result is obtained within the following 60 (sixty) days, either Party may terminate this Protocol with a 90 (ninety)-day written prior notice.
4. The termination of this Protocol shall not affect the ongoing training activities and treatment services.

**ARTICLE XIV  
RATIFICATION, ENTRY INTO FORCE AND REVOCATION**

1. This Protocol shall enter into force on the date of receipt of the last notice through diplomatic channels by which the Parties inform each other of the completion of all domestic legal procedures necessary for the entry into force of this Protocol.
2. When this Protocol enters into force, the following shall be revoked;
  - a. The "Protocol between the Government of the Republic of Turkey and Government of the Albanian Republic on Cooperation in Training of the Medical Personnel of the Armed Forces" dated March 08, 1994",
  - b. The "Additional Protocol to the Protocol between the Government of the Turkish Republic and the Government of Albania on Cooperation in Training in the Field of Military Health Personnel on 08 March 1994", dated June 19, 2001 and,
  - c. The "Amendment No. 3 to the Protocol between the Turkish General Staff of the Republic of Turkey and the Government of the Republic of Albania on the Training and Cooperation of the Medical Corps" dated May 30, 2008.
3. The revocation of the above-mentioned Protocols shall not affect ongoing training activities and treatments. The ongoing training activities and treatments shall continue according to this Protocol.

This Protocol is signed at ~~Tirana~~ <sup>Tirana</sup> on ~~24.03.2021~~ <sup>24.03.2021</sup> in two original copies in Turkish, Albanian and English languages, each text being equally authentic. In case of any divergence in the interpretation, the English text shall prevail.

In witness whereof, the undersigned, being duly authorized by their respective governments, have signed this Protocol.

**ON BEHALF OF THE GOVERNMENT  
OF THE REPUBLIC OF TURKEY**

**ON BEHALF OF THE COUNCIL OF MINISTERS  
OF THE REPUBLIC OF ALBANIA**

**SIGNATURE :** 

**NAME :** Muhammet Kelami KABLAY

**RANK :** Colonel

**TITLE :** Military Attaché of the Republic  
of Turkey in Tirana

**SIGNATURE :** 

**NAME :** Florian KALI

**RANK :**

**TITLE :** General Director of Defense  
Policy

[ TEXT IN TURKISH – TEXTE EN TURC ]

## TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE ARNAVUTLUK CUMHURİYETİ BAKANLAR KURULU ARASINDA ASKERİ SAĞLIK ALANINDA EĞİTİM VE İŞ BİRLİĞİ PROTOKOLÜ

### GİRİŞ

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu (bundan böyle münferiden Taraf, müştereken Taraflar olarak adlandırılacaktır),

19 Kasım 1992 tarihli Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim İş Birliği Anlaşması (bundan böyle Anlaşma olarak adlandırılacaktır) hükümlerini dikkate alarak,

Askerî sağlık alanında iş birliği tesis etmeyi arzu ederek,

Aşağıdaki hususlarda anlaşmaya varmışlardır:

### MADDE I

#### AMAÇ

Bu Protokolün amacı, Madde IV'te belirtilen alanlarda yetkili makamların sorumlulukları dâhilinde, Tarafların tabi olacakları esasları belirlemek ve iş birliğini geliştirmektir.

### MADDE II

#### KAPSAM

Bu Protokol; Madde IV'te belirtilen alanlarda personel, malzeme, teçhizat, bilgi ve tecrübe değişimini kapsar.

### MADDE III

#### TANIMLAR

Bu Protokolde kullanılan terimler aşağıdaki anlamları taşır:

1. **“Gönderen Taraf”** Bu Protokolün amaçları için Kabul Eden Tarafa personel, malzeme ve teçhizat gönderen Tarafı ifade eder.
2. **“Kabul Eden Taraf”** Bu Protokolün uygulanması amacıyla ülkesinde Gönderen Tarafın personel, malzeme ve teçhizatını kabul eden Tarafı ifade eder.
3. **“Misafir Personel”** Taraflardan herhangi birinin bu Protokolün amaçları için diğer Tarafın ülkesine gönderdiği asker/sivil veya yedek silahlı kuvvetler personelini ifade eder.
4. **“Misafir Öğrenciler”** Taraflardan herhangi birinin bu Protokolün amaçları için diğer Taraf ülkesine gönderdiği mezuniyet öncesi silahlı kuvvetlerin asker veya sivil öğrencilerini ifade eder.
5. **“Yakınlar”** Misafir Personelin kendi ulusal mevzuatına göre bakmakla yükümlü olduğu eş ve çocuklarını ifade eder.
6. **“Hastalar”** Tarafların kendi imkânları ile tedavi edemedikleri veya ileri tetkik gerektiren ve karşılıklı yazışmalar ile diğer Tarafı muayene ve tedavisine imkân sağlanan asker/sivil şahısları ve yakınlarını ifade eder.
7. **“Eğitim Kurumları”** Türkiye Cumhuriyeti'ndeki sağlık eğitim kurumları ve hastanelerini, Arnavutluk Cumhuriyeti'ndeki askerî sağlık eğitim kurumları ve hastanelerini ifade eder.
8. **“Eğitim Dalları”** Tıp, dış hekimliği, eczacılık, veterinerlik ve sağlık alanındaki diğer eğitimlerin muhtelif dallarını ifade eder.
9. **“Görev Başı Eğitimi”** Kabul Eden Tarafın eğitim kurumlarındaki müfredat programına uygun nazari ve fiili eğitimleri ifade eder.

**MADDE IV**  
**İŞ BİRLİĞİ ALANLARI**

Taraflar arasındaki iş birliği aşağıdaki alanları kapsar:

1. Tıp fakültesi eğitimi,
2. Diş hekimliği eğitimi,
3. Eczacılık eğitimi,
4. Sağlık meslek yüksek okulu eğitimi,
5. Hemşirelik yüksek okulu eğitimi,
6. Sağlık alanında ön lisans, lisans ve lisansüstü eğitimler,
7. Sağlık alanında görev öncesi eğitimler, göreve yönelik kurslar ve görev başı eğitimi,
8. Sağlık alanında panel, kongre, seminer, sempozyum vb. bilimsel aktiviteler,
9. Sağlık alanında müşterek projeler,
10. Eğitici, danışman, gözlemci, uzman personel, öğretim elemanı ve öğrenci değişimi,
11. Hasta tedavisi,
12. Sağlık lojistiği alanında iş birliği,
13. Sağlık alanında birlik, karargâh, hastane ve kurumlara ziyaretler,
14. Sağlık alanında ortak tatbikat düzenlenmesi, düzenlenen tatbikatlara gözlemci gönderilmesi,
15. Sağlık kurumlarının kurulması, işletilmesi ve sağlık hizmeti sunumu alanında karşılıklı bilgi paylaşımı ve yardımlaşma.

**MADDE V**  
**UYGULAMA VE İŞ BİRLİĞİ ESASLARI**

1. Eğitim Faaliyetleri:
  - a. Eğitim amacıyla gönderilecek Misafir Personel ve Misafir Öğrenciler, Taraflarca mutabakat çerçevesinde, Kabul Eden Tarafın mevzuatına ve imkânlarına uygun olarak seçilir.
  - b. Eğitim süreleri Kabul Eden Tarafın mevzuatına göre belirlenir.
  - c. Eğitim verilecek alanlara ilişkin kontenjanlar her yıl iki ülkenin eğitim kurumlarının eşgüdümü sonucu belirlenir.
  - d. Misafir Personel ve Misafir Öğrenciler Kabul Eden Tarafın ulusal mevzuatı hükümleri doğrultusunda eğitim, tanı ve tedavi prensiplerine bağlı kalır.

e. Eğitim dili Türkiye Cumhuriyeti'nde Türkçe/İngilizce, Arnavutluk Cumhuriyeti'nde Arnavutça/İngilizce dilindedir. Bir yılı aşan eğitim ve öğretimler Türkiye Cumhuriyeti'nde Türkçe, Arnavutluk Cumhuriyeti'nde Arnavutça verilir.

f. Misafir Personel ve Misafir Öğrenciler, öngörülen eğitime başarılı şekilde devam edebilecek seviyede Kabul Eden Tarafın eğitim dilini bilir.

g. İhtiyaç durumunda Taraflar, karşılıklı olarak lisan öğrenme imkânlarını sunar.

h. Tanı ve tedavi uygulamalarında Misafir Personel ve Misafir Öğrencilere eğitim sürecinde, eğitim programı gereği yer aldıkları uygulamalarda Kabul Eden Tarafın muadili personelle aynı şartlarda sorumluluk verilir. Misafir Personel, Kabul Eden Tarafın mevzuatına uygun olarak mesleki sorumluluk sigortasını yaptırır.

i. Misafir Personel ve Misafir Öğrenciler, öngörülen eğitime başarılı şekilde devam edebilecek seviyede sağlık yeteneğine sahip olur. Misafir Personel ve Misafir Öğrenciler, Türkçe veya İngilizce dillerinde sağlık raporu alınmasının ve gerekli aşıların yaptırılmasının ardından eğitime başlar. Sağlık raporu ve/veya aşı kartlarının getirilmemesi durumunda veya ihtiyaç göstermesi halinde, Kabul Eden Taraf, Misafir Personel ve Misafir Öğrencilerin gerekli sağlık muayeneleri ve aşılarını Madde VII Sağlık Hizmetleri hükümlerine göre yaptırır.

j. Başarısızlık, disiplinsizlik ve sıhhi yetersizlik nedenleriyle eğitim ve öğretime devam etmelerinde yarar görülmeyen Misafir Personel ve Misafir Öğrencilerin durumu Kabul Eden Tarafın yasal mevzuatı çerçevesinde ele alınır. Bu Misafir Personel ve Misafir Öğrencilerin durumu Kabul Eden Taraf yetkili makamınca Gönderen Taraf yetkili makamına bildirilir. Bu durumda Gönderen Taraf ilişkisi kesilen Misafir Personel ve Misafir Öğrencilere yapılan masrafları tazmin etmeden Misafir Personel ve Misafir Öğrencileri geri çeker.

k. Gönderen Taraf, eğitimi devam eden Misafir Personel ve Misafir Öğrencileri sebep göstermeksizin geri çekebilir (geri çekilen Misafir Personel ve Misafir Öğrencilere yapılan masraflar tazmin edilmez).

1. Kabul Eden Taraf eğitim/kurs faaliyetlerine katılan ve başarılı olan Misafir Personel ve Misafir Öğrencilere uygun belge verir.

## 2. Tedavi Hizmetleri:

a. Kabul Eden Taraf, her yıl Gönderen Tarafın 100 Hastasına Kabul Eden Tarafın ulusal sağlık ve mali mevzuatı kapsamında ücretsiz tedavi hizmeti verebilir. Türkiye'nin sağlık kurumlarında ücretsiz tedavi imkânından yararlanacak Arnavut hastalar aşağıda belirtilmiştir.

(1) Arnavutluk Cumhuriyeti Silahlı Kuvvetleri mensubu muvazzaf personel (subay, astsubay ve uzman askerler) ve bakmakla yükümlü oldukları aileleri (eş, çocuk ve ebeveynleri),

(2) Arnavutluk Silahlı Kuvvetlerinin yedek ve emekli personeli,

(3) Arnavutluk Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı ve Genelkurmay Başkanlığında çalışan sivil personel.

b. Gönderen Taraf, ücretsiz tedavi hizmeti verilecek Hastaların gidiş-dönüş seyahat masraflarını karşılar. İki ülke arasında planlı kurye uçakları olduğu takdirde yer durumuna göre Hastalar ve ikişer refakatçileri bu kurye uçaklarından ücretsiz yararlanabilir. Ancak Hastaların ve refakatçilerinin kurye uçaklarından yararlanmaları nedeniyle oluşabilecek maddi-manevi zarar, sakatlık ve ölüm hallerinde herhangi bir tazminat talebinde bulunulmaz.

c. Ücretli ve ücretsiz Hastaların muayene ve tedavi hizmet giderleri Kabul Eden Tarafın ulusal mevzuatına göre belirlenir.



d. Gönderen Tarafın yetkili makamı, ücretsiz tedavi hizmeti verilecek Hastaların seçimini yapar ve Kabul Eden Tarafın yetkili makamı bu Hastaları onaylar.

e. Bu Protokol çerçevesinde Gönderen Tarafın Misafir Personeli ve Yakınları, Kabul Eden Tarafın sağlık kurumlarına bireysel olarak ücret mukabili müracaat edebilir.

f. Hasta ve refakatçileri, Kabul Eden Tarafın belirleyeceği fiyat tarifesi üzerinden, Kabul Eden Tarafın orduevlerinden, misafirhanelerinden, kantinlerinden ve yemekhanelerinden faydalanabilir.

g. Gönderen Taraf, tıbbi gereklilik nedeniyle ambulans ile nakli gereken ücretsiz Hastaları Kabul Eden Tarafa önceden bildirir. Kabul Eden Taraf, bu Hastaları Kabul Eden Tarafın ulusal sağlık ve mali mevzuatı kapsamında ambulans ile havaalanından hastaneye ücretsiz nakleder.

h. Organ ve doku nakli gereken hastalar, vericileri olmak kaydıyla tedavi edilir. Yıllık 100 Hasta ücretsiz tedavi kontenjanı içinden toplam 3 Hastaya karaciğer, böbrek veya kemik iliği nakli yapılabilir. Vericiler yıllık 100 Hasta ücretsiz tedavi kontenjanından düşülür.

i. Yıllık 100 Hasta ücretsiz tedavi kontenjanı içinden 2 hastaya ortopedik protez takılabilir.

j. Gönderen Taraf, Hastaların tercüman ihtiyacını karşılar.

#### **MADDE VI YETKİLİ MAKAMLAR VE UYGULAMA PLANI**

1. Bu Protokolün uygulanması için yetkili makamlar aşağıdakilerdir;
  - a. Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına: Türkiye Cumhuriyeti Milli Savunma Bakanlığı,
  - b. Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu adına: Arnavutluk Cumhuriyeti Savunma Bakanlığı.
2. Tarafların yetkili makamları, bu Protokolün uygulanması için müşterek faaliyetlere ilişkin Yıllık Uygulama Planı hazırlar. Müşterek faaliyetlere ait Uygulama Planı, icra edilecek faaliyetlerin adını ve kapsamını, tipini, zamanını ve yerini, icra edecek kurumları, mali hususları ve diğer ayrıntıları içerir.
3. İş birliği, Tarafların karşılıklı çıkar ve ihtiyaçları dikkate alınarak müteakabiliyet esasına göre gerçekleştirilir.
4. Bu Protokol uyarınca Tarafların birbirlerine verecekleri veya ortak üretecekleri malzemeler, teknik bilgi ve belgeler Tarafların önceden karşılıklı rızası olmadan üçüncü bir ülkeye devredilmez.
5. Taraflar arasında iş birliği; tüm düzeylerde yapılacak karşılıklı ziyaretlerin yanı sıra, müşterek bilimsel araştırmalar, tıp ve tıp teknolojisi alanlarında gerçekleştirilecek sergi ve sempozyumlara katılım ile kuvvetlendirilir.

#### **MADDE VII SAĞLIK HİZMETLERİ**

1. Misafir Personel ve Misafir Öğrenciler, bu Protokol gereği her türlü faaliyeti gerçekleştirebilecek sağlık koşullarında bulunur. Kabul Eden Taraf bu kişilerin sağlık bakımından uygun olduğunu gösteren bir sağlık raporu talep edebilir.
2. Misafir Öğrencilerin muayene ve tedavi hizmet giderleri, Kabul Eden Tarafın ulusal mevzuatına göre karşılanır. Kabul Eden Taraf, Misafir Öğrencilerin sağlık sigortası primleri veya sağlık giderlerini karşılar.

3. Kabul Eden Taraf, Misafir Personel ile Yakınlarının acil sađlık ve acil diř bakım hizmetlerini ücretsiz olarak karřılar. Misafir Personel ve Yakınlarının acil sađlık ve acil diř bakım hizmetleri diřında kalan muayene ve tedavi hizmet giderleri, Kabul Eden Tarafın ulusal mevzuatına uygun olarak yaptırılacak bir sađlık sigortası tarafından karřılanır.

4. Kabul Eden Taraf, Misafir Personel ve Yakınlarının sigorta primleri veya tüm tedavi giderlerini ücretsiz veya ücretli olarak karřılayabilir. Kabul Eden Taraf ücretli verilmesine karar verirse Misafir Personel ve Yakınlarının sigorta primleri veya tüm tedavi giderleri Gönderen Taraf veya Misafir Personel tarafından karřılanır.

## **MADDE VIII MALİ HUSUSLAR**

Bu Protokol kapsamında bulunan iş birliđi faaliyetlerinin icrası maksadıyla görevlendirilen Misafir Personel ve Misafir Öğrencilerin mali ve özlük hakları Taraflarca ařađıdaki şekilde karřılanır.

1. Kabul Eden Taraf, faaliyetlerin ücretli, ücretsiz veya cari/indirilmiş ücret karřılığında düzenlenmesine karar verir.

2. Gönderen Taraf, Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrencilerin Kabul Eden Tarafa gidiř ve döniř uлаışım masraflarını karřılar.

3. Gönderen Tarafın Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrencisi, mümkün olduđu hallerde ve tarafların yetkili makamlarının müsaadesi alınmak suretiyle askerî hava/kara uлаışım araçlarından ücretsiz olarak istifade edebilir. Bu uлаışım araçlarından ne şekilde yararlanılacağına iliřkin usuller, Tarafların kendi düzenlemelerine uygun şekilde yapılır.

4. Kabul Eden Tarafın faaliyetlerin ücretsiz düzenlenmesine karar vermesi durumunda, Kabul Eden Taraf Misafir Personel ve Misafir Öğrencilerin ařađıda belirtilen ihtiyaçlarını kendi esas ve usullerine göre karřılar. Gönderen Taraf, ařađıda belirtilmeyen hususları karřılar.

a. Misafir Personel için;

(1) Aylık ücret,

(2) Eğitim-öđretim masrafları,

(3) Uzmanlık eğitimi gören doktorlar için nöbet ücreti (Kabul Eden Tarafın mevzuatına göre 02 Ocak 2014 tarihinden itibaren uzmanlık eğitimi alan ve nöbet tutan ancak nöbet ücreti almayan tüm Misafir Personele eğitimleri bitmiş olsa bile bu ücret ödenir.),

(4) Üniforma.

b. Misafir Öğrenciler için;

(1) Eğitim süresince iaře ve ibate,

(2) Harçlık,

(3) Tıp Fakültesi 6'ncı sınıf öğrencilerine intörn eğitimi döneminde ödenen ücretler,

(4) Eğitim-öđretim masrafları,

(5) Üniforma.

5. Kabul Eden Tarafın faaliyetlerin ücretli düzenlenmesine karar vermesi durumunda, Kabul Eden Taraf eğitim ve öđretim masraflarını bildirir, Gönderen Taraf, her eğitim dönemi sonundan itibaren 30 gün içinde Kabul Eden Tarafın ilgili banka hesabına ABD doları cinsinden yatırmak suretiyle öder.

6. Kabul Eden Taraf, eğitimlerin ücretli ya da ücretsiz olmasına bakmaksızın aşağıda belirtilen ihtiyaçları karşılar:

a. Deneyler, laboratuvar ve dersler için malzeme, teknik gereçler, ve eğitim için gerekli diğer malzeme ve araç-gereç,

b. Kütüphanelere, okuma odalarına, spor salonlarına ve eğitim için gerekli olan diğer alanlara erişim,

c. Kabul Eden Tarafın ulusal mevzuat hükümlerine uygun olarak eğitim kurumu tarafından onaylanan eğitim ve bilimsel faaliyet amaçlı yurt içi seyahatler ile bu seyahatlerin masrafları.

#### **MADDE IX İDARİ HUSUSLAR**

1. Misafir Personel ve Yakınları ile Misafir Öğrenciler, diplomatik dokunulmazlık ve imtiyazlara sahip olmazlar.

2. Taraflarca karşılıklı olarak aksi yönde bir karar alınmadıkça Kabul Eden Taraf, Misafir Personel ve Misafir Öğrencilere bu Protokolde veya müteakip anlaşmalar ve düzenlemelerde belirtilenlerden başka görev vermez.

3. Misafir Personel ve Misafir Öğrenciler, Kabul Eden Tarafın muadil personeline uygulanan idari uygulamalara tabi olur.

4. Bu Protokol çerçevesinde imzalanacak diğer mutabakat muhtıraları, protokoller ve teknik düzenlemeler ile aksine karar verilmedikçe, Gönderen Tarafın Misafir Personeli kendi millî üniformalarını giyme hakkına sahiptir. Kabul Eden Taraf, görev sırasında bir faaliyetin icrası için gerekli teçhizatı sağlar.

5. Tüm Misafir Personel ve Yakınları, orduvevleri ve askerî kantinlerden Kabul Eden Tarafın mevzuatı çerçevesinde yararlanabilirler.

6. Misafir Personel veya Yakınları ile Misafir Öğrenciler ve Hastalardan herhangi birinin ölmesi durumunda, Kabul Eden Taraf, Gönderen Tarafı durumdan haberdar eder, ölen kişinin cenazesinin kendi ülkesindeki en yakın uluslararası havaalanına nakli için her türlü kolaylığı sağlar ve ilgili masrafları ödemeyi üstlenir. Bu noktadan sonra, cenazenin nakli Gönderen Tarafın sorumluluğundadır. Kabul Eden Taraf, cenaze nakledilinceye kadar sıhhi koruma dâhil gerekli diğer tedbirleri alır.

7. Misafir Personel ve Misafir Öğrenciler çevreye zarar verebilecek faaliyetlerden kaçınır, çevre kirliliğinin önlenmesine azami önemi gösterir ve Kabul Eden Tarafın konuya ilişkin düzenlemelerine uyar.

#### **MADDE X DİĞER KONULAR**

Bu Protokol'de düzenlenmeyen konularda Anlaşma hükümleri esas alınır. Bu Protokol'de yer alan hükümlerin Anlaşma hükümleri ile çelişmesi durumunda, bu Protokol hükümleri uygulanır.

#### **MADDE XI UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ**

1. Bu Protokolün uygulanmasından veya yorumlanmasından doğan herhangi bir uyuşmazlık, Taraflar arasında görüşmeler ve istişareler yoluyla çözülür.

2. Uyuşmazlık 60 (altmış) gün içinde çözümlenemezse konu Taraflarca ele alınır ve 30 (otuz) gün içinde görüşmelere başlanır. Müteakip 60 (altmış) gün içinde sonuç alınmadığı takdirde Taraflardan her biri 90 (doksan) gün önceden yazılı bildirimde bulunmak suretiyle bu Protokolü sona erdirebilir.

## **MADDE XII TADİL**

Taraflardan her biri, gerektiğinde yazılı olarak bu Protokolün değiştirilmesini önerebilir. Yazılı bildirim yapıldığı tarihten itibaren 30 (otuz) gün içerisinde görüşmeler başlar. Bildirim yapıldığı tarihten itibaren 60 (altmış) gün içerisinde sonuç alınmazsa, Taraflardan herhangi biri, 90 (doksan) günlük yazılı bir ön bildirimle, bu Protokolü sona erdirebilir. Üzerinde mutabık kalmayan değişiklikler, Madde XIV'deki hüküm uyarınca yürürlüğe girer.

## **MADDE XIII YÜRÜRLÜK SÜRESİ VE SONA ERDİRME**

1. Bu Protokolün süresi, Anlaşmanın yürürlükte olması kaydıyla, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 5 (beş) yıldır. Anlaşmanın sona ermesi durumunda, bu Protokol kendiliğinden sona erer.
2. Taraflar Protokolün yürürlük süresinin bitiminden 90 (doksan) gün öncesinden yazılı olarak sona erdirme talebinde bulunmadıkları takdirde, Protokolün yürürlük süresi her seferinde kendiliğinden birer yıl süre ile uzatılmış kabul edilir.
3. Taraflardan herhangi biri, diğer Tarafın bu Protokolün hükümlerine uymadığı veya uymadığı sonucuna vardığı takdirde, yazılı olarak görüşme önerisinde bulunabilir. Bu görüşmeler yazılı bildirim yapıldığı tarihten itibaren en geç 30 (otuz) gün içinde başlar. Müteakip 60 (altmış) gün içinde bir sonuca varılmazsa, Taraflardan herhangi biri, 90 (doksan) günlük yazılı ön bildirim ile bu Protokolü sona erdirebilir.
4. Bu Protokolün sona ermesi devam eden eğitim faaliyetlerini ve tedavi hizmetlerini etkilemez.

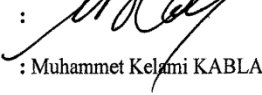
## **MADDE XIV ONAY, YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ VE YÜRÜRLÜKTEN KALKMA**

1. Bu Protokol; Tarafların Protokolün yürürlüğe girmesi için gerekli tüm iç yasal prosedürlerin yerine getirildiğini birbirlerine diplomatik kanallarla bildirdikleri son tebliğin alındığı tarihte yürürlüğe girer.
2. Bu Protokol yürürlüğe girdiğinde;
  - a. 08 Mart 1994 tarihli, "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Silahlı Kuvvetler Sağlık Personelinin Eğitim İşbirliği ile İlgili Protokol",
  - b. 19 Haziran 2001 tarihli, "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Hükümeti arasında 08 Mart 1994 Tarihinde İmzalanan Silahlı Kuvvetler Sağlık Personelinin Eğitim ve İşbirliği ile İlgili Protoköline Ek Protokol",
  - c. 30 Mayıs 2008 tarihli, "Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Arnavutluk Cumhuriyeti Hükümeti arasında Silahlı Kuvvetler Sağlık Personelinin Eğitim ve İşbirliği ile İlgili Protokolde Yapılan 3 Numaralı Değişiklik" yürürlükten kalkar.
3. Yukarıda sayılan Protokollerin yürürlükten kalkması devam eden eğitim faaliyetlerini ve tedavileri etkilemez. Devam eden eğitim faaliyetleri ve tedaviler bu Protokole göre devam eder.

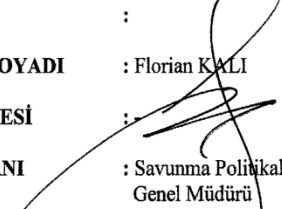

Bu Protokol;.....Tiran.....'da 24.03.2011 tarihinde imzalanmış, her biri eşit derecede geçerli olmak üzere, Türkçe, Arnavutça ve İngilizce dillerinde ikişer asıl nüsha olarak tanzim edilmiştir. Yorum farklılığı halinde İngilizce metin geçerli olacaktır.

Bu Protokol kendi hükümetlerince gerektiği gibi yetkilendirilen ve altında imzaları bulunanların şahitliğinde imzalanmıştır.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ  
HÜKÜMETİ ADINA**

**İMZA** :   
**ADI SOYADI** : Muhammet Kelami KABLAY  
**RÜTBESİ** : Piyade Albay  
**UNVANI** : Tiran Askeri Ataşesi

**ARNAVUTLUK CUMHURİYETİ  
BAKANLAR KURULU ADINA**

**İMZA** :   
**ADI SOYADI** : Florian KALI  
**RÜTBESİ** :   
**UNVANI** : Savunma Politikaları  
Genel Müdürü